

Uzasadnienie

Zmiana rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 stycznia 2021 r. w sprawie wzorów tytułów wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej¹⁾ jest związana z pracami nad uruchomieniem systemu teleinformatycznego, zwanego dalej „systemem eTW”, o którym mowa w art. 26aa § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji²⁾, zwanej dalej „u.p.e.a”. Przy wykorzystaniu tego systemu wierzyciele będą przekazywali do organu egzekucyjnego będącego naczelnikiem urzędu skarbowego: wnioski egzekucyjne i tytuły wykonawcze lub informacje, o których mowa w art. 26 § 1e u.p.e.a.

Aktualnie wierzyciele należności publicznoprawnych, którzy elektronicznie przekazują tytuły wykonawcze do naczelnika urzędu skarbowego, obowiązani są do korzystania ze wzoru tytułu wykonawczego stosowanego w egzekucji należności pieniężnych, stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów tytułów wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej³⁾, zwanego dalej „tytułem wykonawczym TW-1(3)”. Wzór tytułu wykonawczego TW-1(3) może być stosowany do 30 kwietnia 2021 r., stosownie do § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 maja 2020 r. w sprawie wzorów tytułów wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej⁴⁾. Zgodnie bowiem z tym przepisem wzory tytułów wykonawczych stanowiące załączniki do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów tytułów wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej mogą być stosowane nie dłużej niż przez 9 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem prawidłowego pouczenia zobowiązanego zgodnie z art. 27 § 1 pkt 8–9a u.p.e.a.

Z kolei od dnia 20 lutego 2021 r. obowiązuje wzór tytułu wykonawczego stosowanego w egzekucji należności pieniężnych, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 stycznia 2021 r. w sprawie wzorów tytułów wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej, zwany dalej „tytułem wykonawczym TW-1(5)”. W systemie eTW zaproponowano rozwiązania umożliwiające stosowanie tytułu wykonawczego TW-1(5). Jednakże prace nad tym systemem nie zostały zakończone. Nie został również opublikowany w CRWDE schemat dokumentu elektronicznego – tytułu wykonawczego TW-1(5). W konsekwencji po dniu 30 kwietnia 2021 r. wierzyciele, którzy posiadają własne systemy dziedzinowe (tj. systemy informatyczne do obsługi należności, wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych, do przekazywania tytułów wykonawczych do naczelników urzędów skarbowych), zostaliby pozbawieni możliwości przesyłania elektronicznie do naczelnika urzędu skarbowego tytułów wykonawczych TW-1(3), jak również nie będą mieli możliwości przesyłania tytułów wykonawczych TW-1(5).

W związku z powyższym w projekcie rozporządzenia zaproponowano dodanie do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 stycznia 2021 r. wzoru tytułu wykonawczego stosowanego w egzekucji należności pieniężnych TW-1(6). Wzór ten został oparty na wzorze tytułu wykonawczego TW-1(3), z uwzględnieniem aktualnego stanu prawnego dotyczącego pouczenia zobowiązanego w zakresie wskazania środków egzekucyjnych stosowanych w egzekucji należności pieniężnych, prawa wniesienia zarzutów w sprawie egzekucji

¹⁾ Dz. U. poz. 176

²⁾ Dz. U. z 2020r. poz. 1427, z późn. zm.

³⁾ Dz. U. z 2018 r. poz. 850

⁴⁾ Dz. U. poz. 968

administracyjnej, obowiązku zobowiązanego zawiadomienia organu egzekucyjnego o zmianie miejsca zamieszkania lub siedziby oraz o przysługującym małżonkowi zobowiązanego prawie do wniesienia sprzeciwu w sprawie odpowiedzialności majątkiem wspólnym, a także aktualnych publikatorów aktów prawnych. W związku z tym, że schemat elektronicznego tytułu wykonawczego TW-1(3) został opublikowany, a zaproponowane rozwiązanie wprowadza niewielki zakres zmian, zatem adaptacja projektowanego wzoru tytułu wykonawczego do systemów informatycznych będzie mogła nastąpić w krótkim czasie, co z kolei umożliwi wierzycielom nieprzerwane przysyłanie elektronicznie tytułów wykonawczych do naczelników urzędów skarbowych. Wzór ten wierzyciele będą mogli stosować do dnia 30 września 2021 r. Przewiduje się bowiem, że do tego dnia zostanie opracowany i zaimplementowany do dziedzinowych systemów informatycznych wierzycieli oraz systemu informatycznego obsługującego postępowania egzekucyjne prowadzone przez naczelników urzędów skarbowych schemat elektronicznego tytułu wykonawczego TW-1(5).

W projektowanym wzorze tytułu wykonawczego TW-1(6), w pouczeniu, stosownie do art. 1a pkt 12 u.p.e.a. został uzupełniony katalog środków egzekucyjnych stosowanych w egzekucji należności pieniężnych o egzekucję z praw majątkowych zarejestrowanych w rejestrze akcjonariuszy. Nowy środek egzekucyjny administracyjne organy egzekucyjne mogą stosować od dnia 1 marca 2021 r. na mocy ustawy art. 3 ustawy dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1798, z późn. zm.). Zgodnie z art. 33 § 1, 2 i 4 u.p.e.a., zobowiązany zostanie pouczone, że przysługuje mu prawo wniesienia do wierzyciela, za pośrednictwem organu egzekucyjnego, zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej oraz że zarzut winien określać istotę i zakres żądania oraz dowody uzasadniające to żądanie. Pouczony zostanie także, że wniesienie zarzutu, nie później niż w terminie 7 dni od dnia doręczenia odpisu/ wydruku tytułu wykonawczego, zawiesza postępowanie egzekucyjne w całości albo w części z dniem doręczenia tego zarzutu organowi egzekucyjnemu do czasu zawiadomienia tego organu o wydaniu ostatecznego postanowienia w sprawie tego zarzutu, stosownie do art. 35 § 1 u.p.e.a. oraz że wniesienie zarzutu po tym terminie nie zawiesza postępowania egzekucyjnego. Natomiast wierzyciel po otrzymaniu zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej może w uzasadnionych przypadkach wystąpić z wnioskiem o podjęcie zawieszono postępowania egzekucyjnego w całości albo w części (art. 35 § 1a u.p.e.a.). Ponadto w zakresie terminu do wniesienia zarzutów zobowiązany zostanie pouczone, że zgodnie z art. 33 § 5 u.p.e.a. zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej wnosi się nie później niż w terminie 30 dni od dnia wyegzekwowania w całości obowiązku, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych, do dnia zapłaty w całości należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych albo w terminie 7 dni od dnia doręczenia zobowiązanemu postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w całości albo w części.

Pouczenie zobowiązanego o obowiązku zawiadomienia organu egzekucyjnego o zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby i o skutkach zaniechania tego obowiązku zostało dostosowane do aktualnego brzmienia art. 36 § 3 pkt 2 i § 4 u.p.e.a. Zobowiązany zostanie pouczone, że ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić organ egzekucyjny o zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby, a w razie niewykonania tego obowiązku doręczenie pisma organu egzekucyjnego pod dotychczasowym adresem jest skuteczne.

W związku z tym, że na podstawie art. 27 § 1 pkt 9a u.p.e.a. tytuł wykonawczy zawiera pouczenie zobowiązanego o przysługującym jego małżonkowi prawie do wniesienia sprzeciwu w sprawie odpowiedzialności majątkiem wspólnym, zostało dodane stosowne pouczenie w tym zakresie. Zobowiązany zostanie pouczone, że małżonkowi zobowiązanego przysługuje prawo wniesienia wniosku do organu egzekucyjnego o udzielenie informacji o aktualnej wysokości

egzekwowanej należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych, stosownie do art. 27e § 4 u.p.e.a., a także wniesienia do wierzyciela, za pośrednictwem organu egzekucyjnego, sprzeciwu w sprawie odpowiedzialności majątkiem wspólnym. W sprzeciwie określa się istotę i zakres żądania oraz dowody uzasadniające to żądanie oraz że sprzeciw może być wniesiony jeden raz w postępowaniu egzekucyjnym (art. 27f § 3 u.p.e.a.). W przypadku egzekucji z nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego zobowiązanego i jego małżonka sprzeciw wnosi się nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia małżonkowi zobowiązanego wezwania do zapłaty egzekwowanej należności pieniężnej wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztami egzekucyjnymi, zgodnie z art. 27f § 2 u.p.e.a.

Ponadto zostało uzupełnione pouczenie o informację, o której mowa w art. 27e § 1 i 2 u.p.e.a., że tytuł wykonawczy stanowi podstawę do prowadzenia egzekucji z majątku osobistego zobowiązanego i majątku wspólnego zobowiązanego i jego małżonka, jeżeli zgodnie z odrębnymi przepisami odpowiedzialność zobowiązanego za należność pieniężną i odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie obejmuje majątek osobisty zobowiązanego i majątek wspólny zobowiązanego i jego małżonka. W takim przypadku tytuł wykonawczy jest podstawą do prowadzenia egzekucji również kosztów upomnienia oraz kosztów egzekucyjnych powstałych w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na podstawie tego tytułu wykonawczego.

W projektowanym rozporządzeniu zaproponowano zmianę § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 stycznia 2021 r. poprzez zastąpienie wyrazów „przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia” wyrazami „do dnia 30 września 2021 r.”. Na podstawie bowiem tego przepisu wzory tytułów wykonawczych stanowiące załączniki do rozporządzenia z dnia 25 maja 2020 r. mogą być stosowane nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia, a zatem do 20 sierpnia 2021 r. W związku z tym, że część wierzycieli zaadoptowała w systemach informatycznych wzory tytułów wykonawczych określonych rozporządzeniem z dnia 12 maja 2020 r., natomiast zakończenie prac nad opracowaniem i zaimplementowaniem do systemów informatycznych wierzycieli i organów egzekucyjnych schematu elektronicznego tytułu wykonawczego TW-1 (5) jest przewidziane na dzień 30 września 2021 r., zaproponowano wydłużenie możliwości ich stosowania również do dnia 30 września 2021 r.

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 maja 2021 r., aby wierzyciele, którzy posiadają własne informatyczne systemy wierzycielskie mogli nadal elektronicznie przekazywać tytuły wykonawcze do naczelników urzędów skarbowych celem prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Przepisy projektowanego rozporządzenia dotyczą wierzycieli i organów egzekucyjnych. Projekt rozporządzenia nie narusza praw zobowiązanego ani nie nakłada na niego obowiązków, nie ma wpływu na poprawę czy pogorszenie jego sytuacji.

Projektowane przepisy nie mają wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców (w tym mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców), jak również na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, w szczególności na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 80 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn.

zm.) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny

Projekt rozporządzenia dotyczy funkcjonowania samorządu terytorialnego i zostanie przedstawiony do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.